

HEMSEKS I ŽIVOT SA HIVOM

CHEMSEX AND LIVING WITH HIV

Bratislav Prokić¹, Tatjana Gazibara², Zoran Milosavljević³

1 Nacionalni centar za seksualno i reproduktivno zdravlje - Potent, Beograd, Srbija

2 Institut za epidemiologiju, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

3 Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Vatut", Beograd, Srbija

SAŽETAK

Različite psihoaktivne supstance mogu se koristiti u seksualizovanim okruženjima sa ciljem pojačanja seksualnog iskustva, seksualne aktivnosti, euforije, seksualne želje i zadovoljstva. Ovo se obično naziva seksualizovana upotreba droga. Međutim, tokom protekle decenije upotreba sintetičkih droga, kao što su kristalizovani metamfetamin, gama-hidroksibutirat (GHB), gama-butirolakton (GBL) ili mefedron, postala je poznata kao specifična seksualna praksa pod nazivom „hemseks“, podgrupa seksualizovane upotrebe droga. Ove sintetičke droge se mogu pušiti, ušmrkati, progutati ili ubrizgati u okruženju koje podrazumeva seks žurke. Zbog toga su ih nazivali i „drogama za žurke“. A seks žurke na kojima se koriste ove supstance ponekad traju i nekoliko dana, jer povećavaju libido, olakšavaju opuštanje mišića što omogućava dužu seksualnu aktivnost.

Imajući u vidu ove podatke, očekivano postoje javnozdravstvene implikacije hemseksa prvenstveno zbog toga što se kondom slabo koristi na seks žurkama, pa je rizik od zaražavanja polno prenosivim infekcijama (PPI) uključujući HIV visok. Takođe, postoji visok rizik od interakcija između lekova kada se koristi više hemseks droga i drugih lekova ili alkohola. Još jedna implikacija hemseksa je rizik od predoziranja. Predoziranje može imati fatalan ishod i više prikaza slučajeva u literaturi su dobro dokumentovali ove ishode. Štaviše, pojedinci koji praktikuju hemseks su u riziku da budu seksualno zlostavljani, da pretrpe seksualno nasilje i eksploataciju, zbog narušene kognicije i rasuđivanja, kao i nemogućnosti da adekvatno reaguju i odbrane se.

Većina studija u literaturi istražuje hemseks među seksualnim manjinama, kao što su gejevi i biseksualci. Procenjena globalna prevalencija hemseksa među muškarcima koji imaju seks sa muškarcima (MSM) je 16%. Ali, takođe je poznato da se ljudi koji žive sa HIV-om upuštaju u hemseks. Meta-analiza praktikovanja hemseksa među MSM populacijom sugerise da oni MSM koji praktikuju hemseks imaju veću prevalenciju HIV-a i drugih PPI u poređenju sa onima koji ne praktikuju hemseks. Podaci takođe sugerisu da oko jedna trećina MSM populacije koji žive sa HIV-om praktikuje hemseks. Treba napomenuti da se i u Srbiji se organizuju hemseks žurke. Istraživanje sprovedeno među 326 osoba koje žive sa HIV-om širom Srbije pokazalo je da je prevalencija hemseksa 18,7%, što je u skladu sa svetskim podacima. Iako uglavnom muškarci koji žive sa HIV-om praktikuju hemseks, postoji i mala proporcija žena koje žive sa HIV-om koje navode iskustvo sa hemseksom. Podaci iz literature sugerisu da je upotreba drugih nedozvoljenih supstanci kao što su kokain i alkil nitrit, tečna supstanca koja se udiše i koja se obično naziva „poppers“, takođe povezana sa hemseksom. Droge za žurke mogu imati interakciju sa nekim antiretrovirusnim lekovima starije generacije i umanjiti njihovu efektivnost. Na sličan način, osobe koje žive sa HIV-om koje praktikuju hemseks mogu preskakati upotrebu antiretrovirusne terapije tokom seks žurki. Ovo predavanje se fokusira na razumevanje fenomena hemseksa i njegov uticaj među osobama koje žive sa HIV-om.

Ključne reči: hemseks, osobe koje žive sa HIV-om, droge za žurke, HIV.

ABSTRACT

Different psychoactive substances can be used in sexualized settings with the goal to enhance sexual experience, sexual activity, euphoria, desire and pleasure. This is commonly referred to as sexualized drug use. However, over the past decade the use of synthetic drugs, such as crystallised methamphetamine, gamma-hydroxybutyrate (GHB), gamma-butyrolactone (GBL) or mephedrone, has become known as a specific sexual practice entitled "chemsex", a subgroup of sexualized drug use. These synthetic drugs can be smoked, snorted, ingested or injected in a typical setting which involves sex parties. That is why they have also been called "party drugs". And sex parties in which these drugs are being used can last for several days as they increase libido, facilitate muscle relaxation which enable longer sexual activity.

Bearing these pieces of information in mind, there are, expectedly, public health implications of chemsex, primarily because condoms are rarely used at sex parties, so the risk of catching sexually transmitted infections (STIs) including HIV is high. Also, there is a high risk of drug-to-drug interactions when using multiple chemsex drugs and other medications or alcohol. Another implication of chemsex is the risk of overdose. Overdose can be fatal and multiple case reports in literature have well documented these outcomes. Furthermore, when practicing chemsex, individuals are open to sexual abuse, sexual violence and exploitation, because of impaired cognition and reasoning, and reduced ability to adequately respond or protect themselves.

Most studies in literature have explored chemsex practice among sexual minorities, such as gays and bisexuals. An estimated global prevalence of chemsex among men who have sex with men (MSM) is 16%. But, it is also known that people who live with HIV (PLWHIV) engage in chemsex. A meta-analysis of chemsex practice among MSM suggested that those MSM who engage in chemsex have a higher prevalence of HIV and other STIs compared to those who do not. Evidence also suggests that around one third of MSM who live with HIV practice chemsex. Parties that include chemsex are organized in Serbia as well. A study conducted among 326 PLWHIV across Serbia found that the prevalence of chemsex practice is 18.7%, which is in line with the worldwide data. Although mostly men who live with HIV engage in chemsex, there are a few women who live with HIV who report chemsex experience. Literature data suggest that the use of other illicit substances such as cocaine and alkyl nitrite, a liquid substance that is inhaled and commonly called "poppers", are also coupled with chemsex. Party drugs can interact with some older generation antiretroviral drugs and decrease their effectiveness. In a similar manner, PLWHIV who practice chemsex may skip using antiretroviral therapy during sex parties. This presentation focuses on understanding chemsex and its impact among people living with HIV.

Key words: chemsex, people living with HIV, party drugs, HIV.